

Sprawozdanie finansowo - merytoryczne z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2019 r.

Podstawa prawna:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 przyjęty został Uchwałą Nr II/12/2018 Rady Gminy Zbójno z dnia 30 listopada 2018 r.

Gminny Program powołano w celu realizacji zadań własnych gminy zgodnie z art.4¹ ust.2 i ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie (zgodnie z art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Źródła finansowania Gminnego Programu stanowiły środki finansowe pochodzące z dochodów budżetu gminy z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2019 roku do budżetu Gminy wpłynęło łącznie **64 821,05 zł** z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom (stan na 31.12.2019 roku).

Zrealizowane zadania w ramach programu:

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych:

Zadanie zostało zrealizowane poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Rodzin w Zbójnie, gdzie przez 12 miesięcy przyjmowało trzech specjalistów:

- instruktor terapii uzależnień,
- socjoterapeuta/pedagog,
- psycholog.

Punkt był czynny średnio 19 godzin miesięcznie.

W punkcie konsultacyjnym realizowano ofertę w następujących kategoriach: 1. Rozpoznawanie problemu zgłaszanego przez klienta, 2. Motywowanie osób uzależnionych oraz członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie po podmiotów prowadzonych przez NFZ, 3. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany wzorca picia, 4. Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym, 5. Udzielenie pomocy młodzieży eksperymentującej z substancjami psychoaktywnymi oraz uzależnieniami behawioralnymi, 6. Konsultacje i wsparcie dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi, 7. Udzielanie konsultacji osobom doznającym przemocy w rodzinie, 8. Motywowanie do uczestnictwa w oddziaływaniach adresowanych do osób stosujących przemoc, 10. Gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy, 11. Poradnictwo psychologiczne dla osób/ rodzin w kryzysie, 12. Wsparcie z żałobie.

Zestawienie usług świadczonych przez pracowników punktu konsultacyjnego dla rodzin zawiera poniższa tabela. Wyrażone poniżej dane mają charakter narastający.

Lp.	Rodzaj konsultacji	Liczba osób (sumarycznie)*	Liczba porad
1.	Osoby z problemem alkoholowym	42	119
2.	Dorośli członkowie rodziny z problemem alkoholowym w w tym współuzależnionym i DDA	18	62
3.	Osoby doznające przemocy w rodzinie	10	28
4.	Osoby stosujące przemoc w rodzinie	1	2
5.	RAZEM:	-	211

Tabela 1. Konsultacje w punkcie konsultacyjnym dla rodzin w 2018 roku

*dane liczbowe odzwierciedlają kategorie zgłaszanych problemów, a nielączną liczbę osób, co oznacza, że jedna osoba mogła zgłosić kilka problemów.

Z pomocy socjoterapeuty skorzystało łącznie 22 dzieci (dane na podstawie raportu socjoterapeuty – liczba osób narastająca). Socjoterapeutka prowadziła konsultacje dla par oraz 1 sesję rodziną. Pomoc pedagogiczna i socjoterapeutyczna świadczona była przede wszystkim w obszarze radzenia sobie w trudnej sytuacji rodzinnej, porad wychowawczych dla rodziców, porad dla dzieci na temat radzenia sobie w trudnych relacjach rówieśniczych.

Ponadto z zestawień pracowników punktu ustalono, że **łącznie liczba różnych osób** które korzystały z poradnictwa i pomocy w punkcie konsultacyjnym dla rodzin wynosi **49**.

Koszt prowadzenia punktu w 2019 roku to **12 928,83 zł**.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Prowadzono współpracę z pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie /w tym między innymi przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty, prokuratury/ w ramach bieżącej pracy OPS. Pomoc oraz poradnictwo dla osób doświadczających przemocy i będących jej sprawcą realizowano świadczone przez prowadzenie Punku Konsultacyjnego dla Rodzin w Gminie Zbójno. Więcej informacji w opisie Zadania nr 1.

Nasza Gmina zawarła również porozumienie z Województwem Kujawsko-Pomorskim w sprawie dofinansowania Telefonu Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, który obsługiwany jest przez wykwalifikowanych konsultantów. Koszt porozumienia na cały rok 224,00 zł.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz *dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych*, w następującym zakresie:

1. Realizacja działań profilaktycznych (informacyjnych, edukacyjnych) wśród dzieci, młodzieży i dorosłych – profilaktyka szkolna i środowiskowa:

- 1) Autorskie programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej realizowano w Zespole Szkół w Zbójnie im. Wojska Polskiego, Szkole Podstawowej w Klonowie oraz Zespole Szkół w Działyniu. Działaniami profilaktycznymi objęto w sumie 200 uczniów. Ponadto z inicjatywy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbójnie prowadzono edukacyjną kampanię społeczną pn. ŚWIADOME RODZICIELSTWO=SZCZEŚLIWE DZIECIŃSTWO, w ramach której prowadzono edukację publiczną poprzez dystrybucję materiałów informacyjnych i prowadzenie serwisu społecznościowego. Tabela nr 1 wśród realizacji oznaczonych kratką zawiera programy inicjowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie w ramach kampanii społecznej ŚWIADOME RODZICIELSTWO. Celem kampanii jest wzmacnianie naturalnego środowiska wychowawczego rodzin, poprawa kompetencji rodzicielskich, wzmocnienie więzi rodzinnych oraz integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym.

Łączny koszt realizacji wszystkich programów profilaktyki uniwersalnej wyniósł **16 613, 94 zł.**

Lp.	UNIWERSALNA	L.UCZNIÓW	L. NAUCZYCIELI- REALIZATORÓW	L. RODZICÓW	KOSZTY (osobowe, rzeczowe – materiały, usługi)
1	<i>Aktywne ferie , użytkom mówimy NIE!</i> – ZS w Działyniu	57	2	0	1 260,00 zł
2	<i>Przedszkolaki wiedzą jak dbać o swoje zdrowie i bezpieczeństwo</i> (konkurs) –SP	15	1	0	809,99 zł

	w Klonowie				
3	<i>Alkohol – potrafię powiedzieć NIE! – ZS w Działyniu</i>	33	5	-	1 810,00 zł
4	<i>Z bezpieczeństwem za pan brat – SP Klonowo</i>	6	2	-	292,89 zł
5	<i>Program profilaktyczny Unplugged- ZS w Zbójnie</i>	38	2	-	2 203,59 zł
6	<i>Warsztaty kreatywno – edukacyjne – SP w Rużu</i>	20	2	-	836,18 zł
7	<i>Program profilaktyki uniwersalnej Roztańczone aniolki – SP Klonowo</i>	15	2	-	1 997,81 zł
8	<i>Konkurs profilaktyczny Aktywna Rodzina w Gminie Zbójno (Kampania Społeczna ŚWIADOME RODZICIELSTWO =SZCZĘŚLIWE DZIECIŃSTWO)#</i>	-	4	171*	6806,08 zł
9	<i>Stop dopalaczom i cyberprzemocy w sieci –SP Klonowo</i>	16	2	0	597,40 zł
	RAZEM:	200	22	171	16 613,94 zł

Tabela. 2 Realizacja programów profilaktyki w Gminie Zbójno w 2019 roku

*/łączna liczba uczestników/

W roku 2019 nie realizowano programów profilaktyki selektywnej i wskazującej.

- 2) Prowadzenie lokalnej kampanii społecznej „ŚWIADOME RODZICIELSTWO = SZCZĘŚLIWE DZIECIŃSTWO” w ramach której zorganizowano konkurs profilaktyczny dla rodzin z terenu Gminy pn. *Aktywna Rodzina w Gminie Zbójno*.

W konkursie aktywny udział zgłosiły 3 rodziny. Żadna z rodzin nie złożyła legitymacji, tym samym nie ubiegając się o nagrody. Ogólnie udział w różnych punktach programu *Aktywna rodzina w Gminie Zbójno* wzięło 171 osób /dorosłych i dzieci/(dane zbiorcze z list obecności). Koszt prowadzenia kampanii to wynagrodzenia osób prowadzących poszczególne elementy programu (w ramach umów cywilnoprawnych), materiały biurowe, materiały do przygotowania i przeprowadzenia zajęć oraz nagrody w łącznej kwocie: 6806,08 zł.

Zadanie stanowiło element realizacji profilaktyki uniwersalnej skierowanej do całej populacji mieszkańców. Pojawiły się artykuły w prasie lokalnej nt. podejmowanych działań oraz prowadzono profil w mediach społecznościowych. Ponadto równolegle we wszystkich działaniach dystrybuowano ulotki informacyjne wydawnictw: ETOH i PARPA z obszaru profilaktyki zachowań problemowych dzieci, młodzieży oraz dorosłych. W sumie rozpowszechniono około 300 ulotek. Ponadto Gmina angażowała się w udostępnianie informacji nt. ogólnopolskich kampanii społecznych: Kampania społeczna Nierozzerwalni oraz kampania funduszu sprawiedliwości dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, w ramach których rozpowszechniono 250 ulotek do szkół, przedszkoli, innych instytucji.

- 3) Prowadzono inne działania profilaktyczne nie będące ustrukturowanymi programami profilaktycznymi ani nie stanowiące elementu innych zadań profilaktycznych (zob. Tabela 2). W ramach gminnego programu profilaktyki zainicjowano i sfinansowano plenerowe imprezy integracyjne dla rodzin m.in. *Rodzinne Mikołajki –III edycja* oraz *Noc Świętojańska* w Zbójnie.

Rodzinne Mikołajki już po raz trzeci zgromadziły dzieci i rodziców z terenu naszej Gminy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie zorganizował wydarzenie we współpracy z Gminą Zbójno i Zespołem Szkół im. Wojska Polskiego w Zbójnie.

Noc Świętojańska – festyn rodzinny prowadzony w duchu profilaktyki pozytywnej z zaangażowaniem całych rodzin oraz środowiska szkolnego, stanowiący dobrą praktykę imprezy bezalkoholowej. Noc Świętojańska rozpoczyna wakacje zachęcając uczestników do prowadzenia zdrowego i bezpiecznego stylu życia, jednocześnie tworząc pozytywną atmosferę i odwołuje się do dawnych tradycji i wartości.

Ponadto dofinansowano imprezę profilaktyczną o charakterze sportowym we współpracy z Gminą Brzuze. Podczas każdego wydarzenia realizowano elementy edukacji publicznej polegające na informowaniu mieszkańców o zjawiskach problemowych zachowań wśród dzieci i młodzieży, informowano o lokalnej bazie pomocowej. Łączne koszty realizacji różnych elementów zadania to **8199,76 zł**, a szczegóły zawiera Tabela 3.

Lp.	INNE DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE	L.UCZNIÓW	L. NAUCZYCIELI- REALIZATORÓW	L. RODZICÓW/l. uczestników wszystkich/	KOSZTY (osobowe, rzeczowe – materiały, usługi)
1	Imprezy sportowe (Maraton Trzeźwości)	24	2	-	189,00 zł
2	Imprezy plenerowe, imprezy integracyjne dla rodzin (m.in. <i>Rodzinne Mikołajki</i> , festyn <i>Noc Świętojańska</i> itp.)	120	5	150	8010,76 zł
	RAZEM:	330	10		8199,76 zł

Tabela 3. Inne działania profilaktyczne nie będące ustrukturowanymi programami profilaktycznymi

- 4) Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w okresie wolnym od nauki szkolnej przez organizacje pozarządowe – powierzenie zadania zgodnie z Ustawą o zdrowiu publicznym

W 2018 roku ogłoszono konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie GPP i RPA oraz PN na 2018 rok. Do konkursu przystąpiły cztery organizacje z terenu Gminy Zbójno, które spełniły wymogi formalne i merytoryczne w związku z czym otrzymały dofinansowanie. W ramach realizacji Zadania nr 3 GPP i RPA oraz PN na 2018 r. organizowano czas wolny dzieciom i młodzieży z terenu naszej Gminy w szczególności w okresie wakacji letnich. Tabela nr 4 prezentuje sprawozdanie finansowo- merytoryczne z ww. zadania.

L. P.	Nazwa stowarzyszenia/ organizacji	Nr umowy	Kwota przekazanych środków ogółem (zł)	Wykorzysta na kwota ogółem (zł) (suma poz. 6 i 7)	Wykorzystane środki na materiały (zł)	Wykorzystane środki na umowy z realizatorami (zł)	Liczba uczestników (suma poz. 9 i 10)	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Liczba godzin realizowanych czynności
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Stowarzyszenie Mieszkańców Sitna	Umowa nr 9/2019 z dnia 27.05.2019 r.	3820,00	3820,00	2530,00	1290,00	18	11	7	33
2.	Stowarzyszenie Działalności na Rzecz Rozwoju Edukacji, Kultury i Sportu ŻEROMIAK	Umowa nr 5/2019 z dnia 27.05.2019 r.	2110,00	2110,00	1600,00	510,00	60	30	30	14
3.	Spółdzielnia Socjalna „ZBÓJEŃSKI KREDENS”	Umowa nr 8/2019 z dnia 27.05.2019 r.	2130,00	2130,00	1230,00	900,00	15	6	9	30
4.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Klonowo i Okolic	Umowa nr 7/2019 z dnia 27.05.2019 r.	3710,00	3710,00	2330,00	1380,00	22	16	6	40
Razem:			11 770,00	11 770,00	7690,00	4080,00	115			117

Tabela 4 Zestawienie dotacji dla stowarzyszeń w 2019 roku przekazanych w ramach konkursu ofert

5) Prowadzenie placówki wsparcia dziennego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie od czerwca 2019 r. prowadzi również placówkę wsparcia dziennego pn. „Klub młodzieżowy UL” w Świetlicy Wiejskiej w Rużu. Placówka funkcjonuje 4 razy w miesiącu po 3 lub 4 godziny, zaś w okresie wolnym od nauki szkolnej po 12 godzin. Łączna suma wydatków na ten cel wyniosła **4806,55 zł**.

6) Działania zwiększające kompetencje lokalnych środowisk zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom

Zorganizowano szkolenia oraz spotkania warsztatowe:

- Nauczycieli i lokalnych partnerów pracujących na rzecz dzieci i młodzieży szkolenia z obszaru szeroko rozumianej profilaktyki problemowej (spotkanie informacyjne dla profilaktyków odnośnie zmian w NPZ, spotkanie szkoleniowe: *Standardy w nowoczesnej profilaktyce integralnej. Zasady realizacji programów profilaktyki*). W sumie w ww. działaniach udział wzięło 16 osób. Działania realizowano w ramach bieżącej działalności OPS.
- Szkolenie dla ZI ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Zbójnie. Koszt zadania: 750,00 zł.
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zrealizowane we współpracy z sąsiednimi komisjami, łączny koszt zadania wyniósł 950,00 zł.
- Szkolenie dla przedstawicieli placówek oświatowych z zakresu profilaktyki używania dopalaczy i cyberprzemocy z którego skorzystało 20 osób. Koszt zadania to 650,00 zł.

Suma poniesionych kosztów: **2350,00 zł**.

Ponadto zgodnie z założeniami GPP i RPA oraz PN na 2019 rok zrealizowano zadanie w formie opracowania i skonstruowania Lokalnej diagnozy problemów społecznych w Gminie Zbójno. Koszt zadania – **5000,00 zł.**

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

Zadanie realizowano poprzez udzielanie pomocy merytorycznej przedstawicielom organizacji pozarządowych w zakresie ubiegania się o środki finansowe z gminnego programu, wskazywanie miejsc pomocy terapeutycznej i psychoterapeutycznej, informowanie o możliwościach korzystania ze szkoleń i warsztatów zwiększających wiedzę. Zadanie realizowano w ramach bieżącej pracy OPS.

Zadanie 5.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.

W ramach procedury zmierzającej do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu podjęto następujące działania:

- przeprowadzono 33 rozmów interwencyjno - motywacyjnych z 33 osobami potencjalnie uzależnionymi oraz 26 członkami rodzin,
- pojęto czynności zmierzające do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec 12 osób poprzez wniesienie wniosku do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego;
- sąd zastosował postanowienie o leczeniu przymusowym w trybie stacjonarnym wobec 8 osób, 1 sprawa jest w toku, 3 sprawy uległy umorzeniu (z powodu zgonu lub dobrowolnego podjęcia leczenia stacjonarnego).

W analizowanym roku do procedury zgłoszono 16 nowych osób. W 8 sprawach jednocześnie prowadzona była procedura NK.

Na potrzeby diagnozy stopnia uzależnienia każdorazowo wykonywano badania oraz sporządzano opinie biegłych w przedmiocie stwierdzenia stopnia uzależnienia. Koszty postępowania związane z badaniami biegłych psychologa i psychiatry dla 8 osób: **3458,00 zł.**

Podsumowanie działalności GKRPA:

W GKRPA w Zbójnie czynności wykonywało 5 członków. W ramach komisji działają podzespoły problemowe zajmujące się:

- 1) kontaktem z osobami uzależnionymi i ich rodzinami,

2) kontrolą punktów sprzedaży.

Zespołowo komisja podejmowała decyzje dotyczące realizacji programów z obszaru profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania narkomanii, pracowała nad treścią aktualnego programu profilaktyki oraz opracowywała strategie działań w zakresie szeroko rozumianej integralnej profilaktyki problemowej. Komisja na wspólnych posiedzeniach spotkała się 2 razy w ciągu roku 2019. Na diety z tytułu posiedzeń roboczych, prowadzenia rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi oraz delegacje wydatkowano łączną kwotę 4538,00 zł.

Łączna suma wydatków na zadanie 5 wyniosła: **7996,00 zł**.

Zadanie 6.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W związku z barkiem sygnałów wskazujących na nieprawidłowości w prowadzeniu sprzedaży Komisja nie podejmowała czynności kontrolnych.

Ponadto w roku 2019 wydano dwa postanowienie ws. lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu w miejscowościach Ruże i Sitno.

Podsumowanie finansowe:

Ogółem na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych wydatkowano kwotę 62 814,08 zł oraz na profilaktykę i przeciwdziałanie narkomanii wydatkowano kwotę 6851,00 zł zgodnie z GPPiRPA oraz PN na 2019 rok. Łączne wydatki poniesione z tytułu realizacji GPPiRPA oraz PN na 2019 rok wyniosły: **69 665,08 zł**.

Sporządziła:
Estera Rutkowska

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Złoczynie
mgr Michał Krupka